

Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος: Η φιλοπτωχία

[/ Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#)

Φωτό: goldmine.capitalblogs.gr

Δεν είναι καθόλου εύκολο να βρει κανείς την υψηλότερη απ' όλες τις αρετές και να της δώσει το πρωτείο και το βραβείο, όπως ακριβώς δεν είναι εύκολο να βρει μέσα σ' ένα ολάνθιστο και μοσχοβόλο λιβάδι το πιο ωραίο κι ευωδιαστό λουλούδι, καθώς τότε το ένα και τότε το άλλο του τραβάει την προσοχή και τον προκαλεί να το κόψει πρώτο.[...]

Και αν ο Παύλος, που ακολουθεί κι αυτός το Χριστό, θεωρεί την αγάπη ως την πρώτη και μεγαλύτερη εντολή, ως τη σύνοψη του νόμου και των προφητών, το καλύτερο μέρος της θεωρώ πως είναι η αγάπη στους φτωχούς και, γενικότερα, η ευσπλαχνία και η συμπάθεια στους συνανθρώπους. Γιατί τίποτα άλλο δεν ευχαριστεί τόσο πολύ το Θεό και τίποτα άλλο δεν Του είναι τόσο αγαπητό όσο η ευσπλαχνία. Αυτή, μαζί με την αλήθεια, πηγαίνει μπροστά Του και αυτή και αυτή πρέπει να Του προσφερθεί πριν από την Κρίση. Μα και σε τίποτα άλλο δεν δίνεται ως ανταπόδοση από Εκείνον, που κρίνει με δικαιοσύνη και ζυγίζει με ακρίβεια την ευσπλαχνία, όσο στη φιλανθρωπία.

Σ' όλους λοιπόν τους φτωχούς και σ' εκείνους που για οποιανδήποτε λόγο κακοπαθούν, οφείλουμε μα δείχνουμε ευσπλαχνία, σύμφωνα με την εντολή: «Να μετέχετε στη χαρά όσων χαίρονται και στη λύπη όσων λυπούνται» (Ρωμ.12, 15). Και οφείλουμε να προσφέρουμε στους ανθρώπους, ως άνθρωποι κι εμείς, την εκδήλωση της καλοσύνης μας, όταν τη χρειάζονται, χτυπημένοι από κάποια συμφορά, λ.χ. χηρεία ή ορφάνια ή ξενητιά ή σκληρά αφεντικά ή άδικους άρχοντες ή άσπλαχνους κλέφτες ή δήμευση περιουσίας ή ναυάγιο. Όλοι είναι αξιολύπητοι. Όλοι βλέπουν τα χέρια μας, όπως εμείς βλέπουμε τα χέρια του Θεού.

Τι θα κάνουμε λοιπόν εμείς, που έχουμε τιμηθεί με το μεγάλο όνομα «χριστιανοί» και αποτελούμε τον διαλεχτό και ξεχωριστό λαό, ο οποίος οφείλει να καταγίνεται σε καλά και σωτήρια έργα; Τι θα κάνουμε εμείς οι μαθητές του πράου και φιλόανθρωπου Ιησού, που σήκωσε τις αμαρτίες μας, ταπεινώθηκε, παίρνοντας την ανθρώπινη φύση μας, κι έγινε φτωχός, για να γίνουμε εμείς πλούσιοι με τη θεότητα; [...]

Ας μη γίνουμε, αγαπητοί μου φίλοι και αδελφοί, κακοί διαχειριστές των αγαθών που μας δόθηκαν. Ας μην κοπιάζουμε για να θησαυρίζουμε και ν' αποταμιεύουμε, ενώ άλλοι υποφέρουν από την πείνα. Ας μιμηθούμε τον ανώτατο και κορυφαίο νόμο του Θεού, που στέλνει τη βροχή σε δικαίους και αδίκους και ανατέλλει τον ήλιο επίσης για όλους. [...]

Δώσε κάτι, έστω και ελάχιστο, σ' εκείνον που έχει ανάγκη. Γιατί και το ελάχιστο δεν είναι ασήμαντο για τον άνθρωπο που όλα τα στερείται, μα ούτε και για το Θεό, εφόσον είναι ανάλογο με τις δυνατότητές σου. Αντί για μεγάλη προσφορά, δώσε την προθυμία σου. Κι αν δεν έχεις τίποτα, δάκρυσε. Η ολόψυχη συμπάθεια είναι μεγάλο φάρμακο γι' αυτόν που δυστυχεί. Η αληθινή συμπόνια ανακουφίζει πολύ από τη συμφορά.

Δεν έχει μικρότερη αξία, αδελφέ μου, ο άνθρωπος από το ζώο, που, αν χαθεί ή πέσει σε χαντάκι, σε προστάζει ο νόμος να το σηκώσεις και να το περιμαζέψεις (Δευτ. 22, 1-4). Πόση ευσπλαχνία, επομένως, οφείλουμε να δείχνουμε στους

συνανθρώπους μας, όταν ακόμα και με τ' άλογα ζώα έχουμε χρέος να είμαστε πονετικοί;

«Δανείζει το Θεό όποιος ελεεί φτωχό», λέει η Γραφή (Παροιμ. 19, 17). Ποιος δεν δέχεται τέτοιο οφειλέτη, που, εκτός, από το δάνειο, θα δώσει και τόκους, όταν έρθει ο καιρός; Και αλλού πάλι λέει: «Με τις ελεημοσύνες και με την τιμιότητα καθαρίζονται οι αμαρτίες» (Παροιμ. 15, 27α).

Ας καθαριστούμε λοιπόν με την ελεημοσύνη, ας πλύνουμε με το καλό βοτάνι τις βρωμιές και τους λεκέδες μας, ας γίνουμε άσπροι, άλλοι σαν το μαλλί κι άλλοι σαν το χιόνι, ανάλογα με την ευσπλαχνία του ο καθένας. «Μακάριοι», λέει, «όσοι δείχνουν έλεος στους άλλους, γιατί σ' αυτούς θα δείξει ο Θεός το έλεός Του» (Ματθ. 5, 7). Το έλεος υπογραμμίζεται στους μακαρισμούς. Και αλλού: «Μακάριος είν' εκείνος που σπλαχνίζεται τον φτωχό και τον στερημένο» (Ψαλμ. 40, 2). Και: «Αγαθός άνθρωπος είν' εκείνος που συμπονάει τους άλλους και τους δανείζει» (Ψαλμ. 111, 5). Και: «Παντοτινά ελεεί και δανείζει ο δίκαιος» (Ψαλμ. 36, 26). Ας αρπάξουμε το μακαρισμό, ας τον κατανοήσουμε, ας ανταποκριθούμε στην κλήση του, ας γίνουμε αγαθοί άνθρωποι. Ούτε η νύχτα να μη διακόψει την ελεημοσύνη σου. «Μην πεις, «Φύγε τώρα κι έλα πάλι αύριο να σου δώσω βοήθεια».» (Παροιμ. 3, 28), γιατί μπορεί από σήμερα ως αύριο να συμβεί κάτι, που θα ματαιώσει την ευεργεσία. Η φιλανθρωπία είναι το μόνο πράγμα που δεν παίρνει αναβολή. «Μοίραζε το ψωμί σου σ' εκείνους που πεινούν και βάλε στο σπίτι σου φτωχούς, που δεν έχουν στέγη» (Ης. 58, 7). Και αυτά να τα κάνεις με προθυμία. «Όποιος ελεεί», λέει ο απόστολος, «ας το κάνει με ευχαρίστηση και γλυκύτητα» (Ρωμ. 12,8). Με την προθυμία, το καλό σου λογαριάζεται σαν διπλό. Η ελεημοσύνη που γίνεται με στενοχώρια ή εξαναγκασμό, είναι άχαρη και άνοστη. Να πανηγυρίζουμε πρέπει, όχι να θρηνούμε, όταν κάνουμε καλοσύνες. [...]

Όσο είναι καιρός λοιπόν ας επισκεφθούμε το Χριστό, ας Τον περιποιηθούμε, ας Τον θρέψουμε, ας Τον ντύσουμε, ας Τον περιμαζέψουμε, ας Τον τιμήσουμε. Όχι μόνο με τραπέζι, όπως μερικοί, όχι μόνο με μύρα, όπως η Μαρία, όχι μόνο με τάφο, όπως ο Αριμαθαίος Ιωσήφ, όχι μόνο με ενταφιασμό, όπως ο φιλόχριστος Νικόδημος, όχι μόνο με χρυσάφι, λιβάνι και σμύρνα, όπως οι μάγοι πρωτύτερα. Μα επειδή ο Κύριος των όλων θέλει έλεος και όχι θυσία κι επειδή η ευσπλαχνία είναι καλύτερη από τη θυσία μυριάδων καλοθρεμμένων αρνιών, ας Του την προσφέρουμε μέσω εκείνων

που έχουν ανάγκη, μέσω εκείνων που βρίσκονται σήμερα σε δεινή θέση, για να μας υποδεχθούν στην ουράνια βασιλεία, όταν φύγουμε από τον κόσμο τούτο και πάμε κοντά στον Κύριό μας, το Χριστό, στον οποίο ανήκει η δόξα στους αιώνες. Αμήν.

Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος